

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1120/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 28.Bf.7239/2024/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Bárándy Péter és dr. Kovács Katalin ügyvédek) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság 10.B.378/2022/23. számú ítélete, valamint a Fővárosi Törvényszék 28.Bf.7239/2024/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panaszban kifogásolt ügy lényege a következő.
- [3] Az alkotmányjogi panasszal érintett büntetőeljárás az indítványozó feljelentésére indult a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 195. §-ába ütköző kényszerítés büntette miatt. A feljelentés tartalma szerint ismeretlen elkövető – feltételezhetően az indítványozó volt feleségének élettársa – 2020. május 3-án az esti órákban arra kényszerítette az indítványozót, hogy ne gyakorolja a kiskorú gyermekével való kapcsolattartási jogát.
- [4] A Kerületi Rendőrkapitányság 2020. május 25-én határozatával elutasította az indítványozó feljelentését arra hivatkozással, hogy a cselekmény nem bűncselekmény. A határozattal szemben az indítványozó panasszal élt.
- [5] Az eljáró Ügyészség 2021. december 21-én meghozott határozatával elutasította az indítványozó panaszát. Az ügyészség megállapította, hogy a feljelentés szerint a feljelentett részéről elhangzottak és tanúsított magatartás – az indítványozó által csatolt kép- és hangfelvétel alapján – nem alkalmas a bűncselekmény megvalósulásához szükséges komoly félelem keltésére. Az ügyészség szerint a

szóváltás során éppen az indítványozó volt az, aki kereste a feljelentettet, vele tovább folytatta a vitát.

- [6] A jogi képviselővel eljáró indítványozó 2022. február 21-én nyújtott be vádindítványt, amelynek tartalma megegyezett a korábbi feljelentés tartalmával.
- [7] A Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság 2022. április 19-én véglegessé vált 10.B.XV.182/2022/2. számú határozatával elutasította a vádindítványt, mert az nem tartalmazta a vád tárgyává tett cselekmény leírását [a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 793. § (2) bekezdés], hanem kizárólag csak a hangfelvétel leiratát, valamint a vádbeli napot megelőző előzményi adatokat. A bíróság tájékoztatta a pótmagánvádlót arról, hogy a végzés kézbesítésétől számított 15 napon belül a hiányosságot pótolva új vádindítványt terjeszthet elő.
- [8] Ezt követően az indítványozó jogi képviselője útján határidőben – a hiányosságot pótló – vádindítványt terjesztett elő.
- [9] A vádindítvány alapján eljárva a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság 2023. október 10-én kihirdetett 10.B.378/2022/23. számú ítéletével a vádlottat felmentette a Btk. 195. §-ában meghatározott kényszerítés büntette miatt emelt vád alól [Be. 566. § (1) bekezdés a) pont].
- [10] Az elsőfokú bíróság szerint a fenyegetésnek a felrótt bűncselekmény megvalósulásához közvetlennek kell lennie, azaz a megfélemlítettben, megfenyegetettben, ott az elhangzás után közvetlenül kell kifejtenie a hatását, és a megfenyegetett arra kell a saját akaratával szemben sarkallnia, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön. Az elsőfokú bíróság a vádlotti és pótmagánvádlói nyilatkozatok, valamint az eseményeket rögzítő kép- és hangfelvétel alapján megállapította, hogy az indítványozó által sérelmezett fenyegetések az indítványozóban a helyszínen semmilyen hatást nem váltottak ki, a korábbi viselkedését zavartalanul folytatta, továbbra is kérdegette, provokálta a vádlottat, vele a vitát továbbra is zavartalanul folytatta, folytatta ugyanazon mozgást, azaz köröket leírva le-fel sétált a közterületen {vö.: elsőfokú ítélet, Indokolás [41]–[42]}.
- [11] Az elsőfokú ítélet ellen a pótmagánvádló (indítványozó), jogi képviselője útján jelentett be fellebbezést a vádlott terhére a bűnösség megállapítása érdekében.
- [12] A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2023. október 10-én kihirdetett 28.Bf.7239/2024/8. számú ítéletével annyiban változtatta meg az elsőfokú ítéletet, hogy annak rendelkező részéből mellőzte a Be. 566. § (1) bekezdés a) pontjára utalást, kötelezte az indítványozót, hogy a védő részére fizessen meg 106 680 Ft büntügyi költséget, feltüntette a vádlott személyazonosító igazolványának számát. Egyebekben a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletét helyben hagyta.
- [13] A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet a Be. 590. § (1) bekezdése és (2) bekezdése alapján teljes terjedelmében bírálta felül az azt megelőző bírósági eljárással együtt.

- [14] A felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat megtartotta. Indokai szerint az elsőfokú bíróság részletesen megjelölte, hogy az eljárásban milyen bizonyítékok merültek fel és azok közül melyek, milyen indokoknál fogva voltak alkalmasak arra, hogy tényállást lehessen alapítani rájuk.
- [15] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat egymással is összevetve indokát adta annak, hogy a vádindítványban és az ez alapján megállapított tényállásban foglaltak miért nem vezethettek a vádlott büntetőjogi felelősségének a megállapítására.
- [16] Ugyanakkor a másodfokú bíróság nem értett egyet az e körben adott jogi indokolással. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytelenül hivatkozott arra, hogy a fenyegetés hatására a pótmagánvádlói akarattal ellentétes magatartásnak mindenképpen a fenyegetés után közvetlenül meg kellett volna nyilvánulnia. Annak ugyanis nincs jelentősége (szemben az elsőfokú bíróság álláspontjával), hogy a fenyegetés címzettjének szubjektív félelemérzése az adott esetben valóban kialakult-e, mivel a komoly félelem kiváltására való alkalmasság nem a konkrét ügy sértettjének reakciójától függ, hanem azt a fenyegetés tartalma alapján kell elbírálni. A terhelt oldalról elegendő annak felismerése, hogy fenyegetése ilyen hatás [Bfv.III.742/2019/8. (BH2020. 170. 11.), Bfv.III.209/2021/4. (BH2022. 6.)], komoly félelem kiváltására alkalmas {vö. másodfokú ítélet, Indokolás [14]}.
- [17] A másodfokú bíróság szerint a komoly félelmet valamely kilátásba helyezett jövőben beteljesülő súlyos hátránynak kell kiváltania, a konkrét esetben pedig a terhelt több következményt is kilátásba helyezett arra az esetre, ha az indítványozó nem tanúsítja az általa elvárt magatartást.
- [18] A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság ennek ellenére indokoltan mentette fel a vádlottat a kényszerítés büntettének vádja alól. Indokai szerint a kényszerítés megállapítására kizárólag akkor kerülhet sor, ha a magatartás jogellenes. E körben a másodfokú bíróság megállapította, hogy nem alaptalanul minősítette zaklatásnak a vádlott a pótmagánvádló rendszeres háborgató megjelenését. Ebből következően a nem alaptalan feljelentés kilátásba helyezése jogellenes magatartásnak önmagában nem minősül, hiszen a jogszabályok lehetővé teszik bárkinek, hogy bűncselekményként értékelt magatartás esetén feljelentéssel éljen és hatósági intézkedést helyezzen kilátásba.
- [19] A másodfokú bíróság szerint továbbá a vádlott tényállásban írt magatartásával kapcsolatban megállapítható, hogy az nem jogellenes célra, hanem a pótmagánvádló és volt felesége közös gyermekének előre egyeztetett időpontokban történő kapcsolattartás elérésére irányult, így büntetőjogi felelősségre vonást nem alapozhat meg, hiszen ezen cselekmény társadalomra veszélyesnek, jogellenesnek nem minősül. Ezért a másodfokú bíróság szerint a vádlott magatartása jogellenesnek nem tekinthető, így annak Btk. 4. § (1) bekezdésben írt társadalomra veszélyessége

hiányzik, ami indokoltta tette a vádlott Be. 566. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti bűncselekmény hiányában történő felmentését. A másodfokú bíróság a Be. ezen szakaszára utalást azonban a rendelkező részből mellőzte, hiszen ennek feltüntetését a Be. 561. § (2) bekezdésében írtak nem írják elő {vö. másodfokú ítélet, Indokolás [15]}.

- [20] 1.2. Az indítványozó ezt követően nyújtott be alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. §-a alapján a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság 10.B.378/2022/23. számú ítélete, valamint a Fővárosi Törvényszék 28.Bf.7239/2024/8. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozással.
- [21] Indokai a következők.
- [22] A pótmagánvádló indítványozó szerint sérült a tisztességes eljáráshoz való joga, mivel a bíróságok a pótmagánvádat nem merítették ki, a tisztességes eljáráshoz való jog keretei közé pedig szükségképpen be kell illeszteni a büntetőeljárás alapelveit, amelyek közül a vádhoz kötöttség a bíróság legfőbb kötelezettségeihez tartozik. Ezzel összefüggésben az indítványozó hivatkozott az Alkotmánybíróság 33/2013. (XI. 22.) AB határozat indokolásának [15] bekezdésére, miszerint a vád központi jelentőségét a magyar büntetőeljárás garanciális tételei között számon tartott vádelv adja, amely szoros összefüggésben áll az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt eljárási garanciarendszerrel, melynek részeleme, hogy a bíróság eljárása vádhoz kötött, érvényesül a bíróság vádkimerítési kötelezettsége, vagyis a bíróság köteles a vádat kimeríteni, de azon túl már nem terjeszkedhet.
- [23] Álláspontja szerint a vádkimerítési kötelezettség számos tény tekintetében sérült, az eljáró bíróságok nem vizsgálták a közte és volt felesége közötti szóbeli megállapodást, a vádlott fenyegetésének személyére és gyermeke láthatására gyakorolt következményeit. Az indítványozó szerint a bíróságok nem vizsgálták továbbá azt sem, hogy elmaradt láthatást próbált érvényesíteni, a vádlottnak volt-e jogosultsága őt felszólítani az érintett közterület elhagyására, valamint bekövetkezett-e jelentős érdeksérelem [vö. Indítvány 8. oldal 2. bekezdés – 9. oldal 2. bekezdés].
- [24] Az indítványozó szerint azáltal is sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése, hogy a másodfokú bíróság az indítványozóval szembeni zaklatás miatt folyamatban lévő büntetőeljárást úgy értékelte, mintha az indítványozó zaklatás büntetében való büntetőjogi felelőssége már megállapított lenne. Indokai szerint továbbá maga a másodfokú bíróság állapította meg a tényállás kiegészítésével, valamint az indokolás [15] bekezdésében foglalt megállapításával, hogy az indítványozó cselekménye zaklatás büntetét valósítja meg. Az indítvány szerint a másodfokú bíróság ezen prejudikációjával és az abból levont következtetéssel a büntetőeljárás azon alapelvét is megsértette, miszerint senki sem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg

bűnösségét a bíróság jogerős ügydöntő határozata meg nem állapítja [vö. Indítvány 10. oldal 1. bekezdés].

- [25] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban jár el az ügyben. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt, melynek során az eljáró tanács vizsgálja, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi – formai és tartalmi – feltételeknek, különösen a 27. § szerinti érintettség, a jogorvoslat kimerítése, valamint a 29–31. § szerinti követelményeknek.
- [26] 2.1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány – az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint – határidőben érkezett.
- [27] Az indítványozó számára további jogorvoslati lehetőség nem áll rendelkezésre, érintettsége pótmagánvádlóként fennáll a Fővárosi Törvényszék ítéletével összefüggésben, a jogi képviselő meghatalmazását csatolt.
- [28] 2.2. Az Abtv. 52. §-a értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia.
- [29] Az indítványozó megjelölte azt a törvényi rendelkezést [Abtv. 27. §], amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói ítéleteket [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont] és az Alaptörvény sérülni vélt XXVIII. cikk (1) bekezdését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont].
- [30] Megállapította ugyanakkor az Alkotmánybíróság, hogy az indítványozó bár kifogásolja a másodfokú ítélet indokolásának egyes – álláspontja szerint prejudikáló – részeit, azonban az indítványozó nem jelölte meg az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdését, a tartalmilag az ártatlanság vélelmének sérelmét állító indítvány kapcsán [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont].
- [31] Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben utal továbbá arra is, hogy az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia és az indítvány mellékleteként meg kell küldeni az Alkotmánybíróság részére azokat a dokumentumokat, amelyek az indítványban foglaltakat igazolják [vö. Abtv. 52. § (4) és (6) bekezdés].
- [32] Ehhez képest az indítványozó nem jelölte meg azon adatokat (ügyészégi/bíróági ügyszám), továbbá nem küldte meg azon dokumentumokat, amelyek ténylegesen alátámasztották volna, hogy zaklatás miatt az indítvány szerinti büntetőeljárás folyamatban lenne, továbbá nem igazolta az indítványozó, hogy a másodfokú ítélet kifogásolt részei bármilyen más eljárás során ténylegesen figyelembe vételre kerültek volna. A másodfokú ítélet sem utal más büntetőeljárás figyelembevételére,

következésképpen az indítványozó által állítottak a rendelkezésre álló iratokból nem állapíthatók meg.

- [33] Az indítványozó megjelölte az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, továbbá indokolta, hogy a sérelmezett bírói ítéletek álláspontja szerint miért ellentétesek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pont]. Az indítványozó továbbá kifejezett kérelmet terjesztett elő a támadott ítéletek megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f)* pont].
- [34] Ennélfogva az indítvány csak részben felelt meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében támasztott – a határozott kérelemre vonatkozó – törvényi feltételeknek.
- [35] 2.3. Megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy az indítványozó állításával ellentétben a másodfokú bíróság – a másodfokú ítélet rendelkező részéből kitűnően – az indítványozó büntetőjogi felelősségét nem állapította meg, ilyet a másodfokú ítélet rendelkező része nem tartalmaz.
- [36] Megjegyzi továbbá az Alkotmánybíróság, hogy a másodfokú ítélet indokolása szerinti „nem alaptalanul minősítette zaklatásnak a vádlott a pótmagánvádló rendszeres háborgató megjelenését” fordulat nem egyenértékű az indítványozó büntetőjogi felelősségének megállapításával. A másodfokú bíróság – ítélete indokolásának [15] pontjából kitűnően – a vádlott magatartásának jogellenessége körében azt vizsgálta, hogy a vádlott minden alapot nélkülözően, jogellenesen helyezte-e kilátásba az indítványozó feljelentését.
- [37] 3. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. E két feltétel alternatív jellegű, bármelyik fennállása megalapozza a panasz befogadhatóságát. E feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [38] Az Alkotmánybíróság elsőként arra mutat rá, hogy a pótmagánvád olyan perjogi intézmény, amellyel a jogalkotó a bűnüldözői (ügyészi) értékeléssel szemben ad korrekciós lehetőséget a sértettnek a bírói úton való jogérvényesítésre. A pótmagánvád a közvádló vádmonopóliumának nem közjogi, hanem perjogi korrekciós eszköze {vö. 3259/2022. (VI. 3.) AB határozat, Indokolás [36]}.
- [39] Az Alkotmánybíróság utal arra, hogy a pótmagánvádló azon többletjogosítványai, amelyek a sértetti pozícióhoz képest megilletik őt, a vád képviseletéhez kötődnek, azokkal a pótmagánvádló végső soron az állami büntetőigény érvényesítése érdekében élhet. Ugyanakkor a pótmagánvádló is csak valamely Alaptörvényben biztosított és a büntetőeljárás törvény meghatározott rendelkezéseivel közvetített jog sérelme esetén jogosult arra, hogy alkotmányjogi panasszal forduljon az Alkotmánybírósághoz. Nincs helye alkotmányjogi panasznak, ha az indítványozó célja

nem valamely Alaptörvényben biztosított jog, hanem – kizárólag – az állami büntetőigény érvényesítése (vö. 3384/2018. (XII. 14.) AB határozat, Indokolás [30]).

- [40] 3.1. A pótmagánvádló indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét állítva kifogásolta, hogy a bíróságok a pótmagánvádat nem merítették ki, ezen kötelezettségüket számos, az indítványban megjelölt tény tekintetében megsértették.
- [41] Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben utal arra, hogy az – indítványozó által megjelölt – Be. 6. §-a szerinti vádelvből fakadó két kötelezettség részint az, hogy a bíróság a vád állítása szerinti ténybeli keretek között maradvá folytathatja le a bizonyítást, azon túl nem terjeszkedhet (vádon túl terjeszkedés tilalma, vádhoz kötöttség), részint pedig az, hogy a vádról döntenie kell, a vád ténybeli keretei között le kell folytatnia a bizonyítást (vádkimerítési kötelessége).
- [42] Ehhez képest a vádon túl terjeszkedés jogerő előtt és jogerő után – értelemszerűen – egyaránt vezethet jogorvoslati igény érvényesítéséhez. Hiszen arról van szó, hogy a bíróság valójában perbe nem vitt igényt, ténybeli tartalmat tett elbírálása, ítélezése alapjává.
- [43] Ugyanakkor a vád ki nem merítésének esetében – nyilvánvalóan – másról van szó. A vád ki nem merítése bent marad a lefolytatott bizonyítási eljárás, bizonyítás problémájának körében, ami jogerő előtt – értelemszerűen – lehet jogorvoslati igény érvényesítésének alapja. Jogerő után azonban nyilvánvalóan sem a Kúria (felülvizsgálat), sem pedig az Alkotmánybíróság feladatkörébe nem tartozó, hiszen az – értelemszerűen – azt jelentené, hogy a jogerős döntésnek bizonyítási hiányosságok miatti vizsgálata, felülbírlata lenne szükséges. Az esetlegesen el nem bírált ténybeli valóság értelemszerűen nem védett a *res iudicata* hatással, így az a ténybeli javítás perjogi eszközeivel érvényesíthető.
- [44] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján hangsúlyozza, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítási eljárás lefolytatása, a bizonyítékok értékelése és a jogszabályok értelmezése a rendes bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, amely nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe. Az Alkotmánybíróság feladata nem a tény-, illetőleg jogkérdések felülvizsgálata, hanem az, hogy az Alaptörvényben foglalt garanciákból fakadó minimumot számon kérje a bíróságokon (vö. 3132/2021. (IV. 14.) AB végzés, Indokolás [12]).
- [45] 3.2. Ennélfogva megállapította az Alkotmánybíróság, hogy az indítvány egyik elemében sem állított bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel, következésképpen nem teljesítette az Abtv. 29. §-ában meghatározott befogadhatósági feltételt.

[46] 4. Ekként az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1) és (2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdése alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 29. §-ára és az 52. § (1b) bekezdésének *d)* pontjára, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjára tekintettel visszautasította.

Budapest, 2026. március 3.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Cziné Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró